

Tisztelt Képviselő-Testület!

Sajóvámos Község Önkormányzata Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 4. pontja, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzatok feladata az egészségügyi alapellátások körében a háziiorvosi, a házi gyermekorvosi és a védőnői ellátásról gondoskodik.

A megfelelő ellátás fenntartása érdekében elengedhetetlen a folyamatos beszámolás keretében történő tájékozódás a különböző egészségügyi területeken folyó munkáról.

Az előterjesztés mellékletét képezi Dr. Pető Zsolt háziorvos és Gombkötőné Séllei Tünde védőnő beszámolója a 2024. évet érintő munkájáról.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a beszámolókat elfogadni szíveskedjen.

HATÁROZATI JAVASLAT

Sajóvámos Község Önkormányzata Képviselő-testületének ...../2025. (.....) határozata a község egészségügyi ellátásáról szóló beszámolók elfogadásáról

Sajóvámos Község Önkormányzata képviselő-testülete megtárgyalta a község egészségügyi ellátásáról szóló beszámolókat és a vonatkozó előterjesztést és az alábbi döntést hozza:

1. Sajóvámos Község Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy **Dr. Pető Zsolt háziorvos** beszámolóját a 2024. évi munkájáról a 31/2025. számú előterjesztés 1. számú melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

2. Sajóvámos Község Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy **Gombkötőné Séllei Tünde védőnő** beszámolóját a 2024. évi munkájáról a 31/2025. számú előterjesztés 2. számú melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Sajóvámos, 2025. március 20.

.....
Váradi Lajos
polgármester

Beszámoló a védőnői munkáról

Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Képviselő Testület!

A Magyar Védőnői Szolgálat szervezeti felépítése, feladata sokat változott az elmúlt 100 évben, de küldetése: az általa gondozott családok, különösen a nők, az anyák, a csecsemők, a gyermekek, a fiatalok egészségének védelme, megőrzése, fejlesztése nem változott.

A védőnők mindennapi feladataikat a tanácsadás módszerével végzik, amely a családközpontú gondozás alapelemeire, a segítségnyújtásra és az elfogadásra támaszkodik. A védőnőképzés fejlődésével, felsőfokú szintre emelésével lehetővé vált, hogy a védőnők egyre nagyobb önállósággal és felelősséggel vegyenek részt a preventív ellátásban.

A védőnői rendszer az egészségügyi alapellátás egyik erős pillére. A védőnők kifejezetten preventív tevékenységre, egészségfejlesztésre képzett szakemberek.

A védőnő feladatait önállóan látja el, ennek során együttműködik, kapcsolatot tart az egészségügyi alap és szakellátás szakembereivel, a köznevelés, a gyermekjóléti, a szociális és családsegítést végző intézmények illetékes szakembereivel.

1997. szeptember 1-én kezdtem el védőnőként dolgozni.

Sajóvámos, Sajósenye települések védőnői ellátását 2000. február 1-től végzem.

2023. július 1-től minden védőnő a B.-A.-Z. Vármegyei Kórház és Egyetemi Oktatókórház alkalmazásában áll, így az ellátottak egészségügyi ellátása kapcsán keletkezett adatok a kórház egészségügyi adatát képezik, melyekért a kórház felel. Ezért csak a 2023. július 1. előtti létszámokról számolhatok be.

Gondozottak száma 2023. június 30-án:

	VÁRANDÓSOK	0-11 HÓNAPOS	12-35 HÓNAPOS	3 ÉVTŐL A TANULÓI JOGVISZONY MEGKEZDÉSÉIG
Sajóvámos	9	17	39	79

Munkánk sokrétű.

A védőnők fő feladata: a várandós-, csecsemő-, kisdéd-, kisgyermek gondozása, óvodai és iskolai feladatok ellátása, növédelem.

Várandósgondozás

A várandós édesanyák gondozását a 26/2014.(IV.8.) EMMI rendelet határozza meg.

A várandósgondozás célja a várandósnő egészségének megőrzése, a magzat egészséges fejlődésének és egészségesen történő megszületésének elősegítése, a veszélyeztetettség és a szövődmények megelőzése, illetve megfelelő időben történő felismerése, valamint a szülésre, a gyermek korai kötődésére, a szoptatásra és a csecsemő gondozásra való felkészítés.

A várandósgondozás akkor kezdődik, amikor a szülész-nőgyógyász szakorvos a méhen belüli várandósságot megállapítja, a rizikó-besorolást elvégzi és erről a várandós részére igazolást ad.

Alacsony rizikójú a várandósság akkor, ha a várandós családi, egyéni, fertilitási és - nem első várandósság esetén - előző várandósságra vonatkozó anamnézisében nincs olyan tényező, amely szakorvosi megítélés szerint az anya vagy a magzat egészségét hátrányosan befolyásolhatja.

A várandósgondozás a szülés megindulásáig vagy a várandósság megszakadásáig tart.

A várandósgondozás olyan komplex egészségügyi szolgáltatás, amely a védőnő, a házi orvos, a szülész-nőgyógyász szakorvos, a várandós választása esetén a szülésznő, valamint a várandós együttműködésén alapul.

A várandósgondozást a szülész-nőgyógyász szakorvos által megállapított

- a) alacsony rizikójú várandósság esetén a szülész-nőgyógyász szakorvos vagy szülésznő,
- b) magas rizikójú várandósság esetén kizárólag a szülész-nőgyógyász szakorvos végzi a védőnő és a házi orvos együttműködésével.

A méhen belüli várandósság megállapításáról szóló igazolás benyújtásával egyidejűleg a várandóst a lakóhelye vagy a tartózkodási helye szerint területileg illetékes védőnő gondozásba veszi.

Az önálló védőnői tanácsadás feladatai:

- minden megjelenés alkalmával testsúlymérés, vérnyomásmérés, vizelet tesztsíkós vizsgálata
- magzati szívhang hallgatás
- beutalók előkészítése
- vizsgálati eredmények megbeszélése
- tájékoztatás a várandós részére a várandósgondozás folyamatáról, a kötelező és választható vizsgálatokról, szociális kedvezményekről, szülés utáni juttatásokról
- nagyon fontos a dohányzás káros hatásainak megismertetése

Nagyon fontos és szép feladat a várandósok szülésre és újszülött fogadására történő felkészítése

Csecsemő-, kisdéd és kisgyermek gondozás

A csecsemőgondozás olyan összetett, interdiszciplináris szolgáltatás, amely a házi gyermekorvos/háziorvos, a védőnő és a gyermeket nevelő szülők/család együttműködésére épül.

A védőnő a tevékenységét önállóan végzi a mindenkori szakmai szabályoknak és protokolloknak megfelelően.

A védőnői gondozás team munka része, mely során a védőnő igénytől és helyzettől függően együttműködik a háziorvossal, házi gyermekorvossal a szakellátás egyéb szakembereivel illetve a szociális alapellátással.

A prevenció területén a védőnői ellátás lényege: az egészség megőrzése, fejlesztése, a betegségekre utaló tünetek, kapcsolódó betegségek korai felismerése, a rászorultak gondozást végző orvoshoz történő irányítása és nem utolsósorban a megfelelő életvezetési tanácsokkal való ellátása.

Védőnői feladatok 0-6 éves korban

- folyamatos, célzott és szükséglet szerinti gondozás végzése
- az újszülöttek, a koraszülöttek, a kis súllyal születettek, valamint az egészségi és környezeti ok miatt veszélyeztetett csecsemők és gyermekek pszichomotoros fejlődésének fokozott figyelemmel kísérése és segítése
- a hat hónapos korig tartó igény szerinti kizárólagos szoptatás ösztönzése, a szoptatás gyakorlatának megtanítása
- táplálási, táplálkozási tanácsok adása
- a gyermek fejlődésének nyomon követése
- **a jogszabály által meghatározott szűrővizsgálatok szervezése és végzése**
- a gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a házi gyermekorvos/háziorvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele
- a családok tájékoztatása az **életkorhoz kötött kötelező védőoltások** fontosságáról, a védőoltások szervezése, nyilvántartása, jelentése a külön jogszabályban, módszertani levélben foglaltak szerint

Az egyik legfontosabb feladata a védőnőnek a védőoltások teljes körű lebonyolítása. Ez magába foglalja az oltóanyag igénylését, tárolását, oltásra kötelezettek nyilvántartását, oltások lebonyolítását, annak adminisztrációját. A szülőket minden oltásról tájékoztatni kell.

Kötelező védőoltások: 2, 3, 4, 12, 18 hónapos korban DPT+IPV+HIB és PCV, 15 hónapos korban MMR és 6 éves korban DPT oltások. 2019 szeptembertől megkezdjük kötelező védőoltások keretében a kisdédek Varicella (Bárányhimlő) elleni oltását 13 és 16 hónapos korban.

A védőoltások beadása a tanácsadásokon folyamatos. Az eddig eltelt időben a gyerekek oltásaikat megkapták, elmaradásunk nincs.

A védőoltások beadásáról havi rendszerességgel készítünk jelentést.

Csecsemő- és gyermek tanácsadás keddi napokon van. Várandós tanácsadás szerdán. Nem minden kismama és nem minden szülő tud eljönni tanácsadási időben, ezért velük mindig egyeztetek külön időpontot, amikor nekik megfelelő. Előfordul, hogy munkaidő előtt vagy után találkozunk. Védőoltások beadás minden alkalommal tanácsadáson történik.

Dokumentációmat a tavalyi év folyamán a Stefánia védőnői rendszerben vezettem, ettől az évtől át kell állnunk a VOIR (Védőnői Országos Információs Rendszer) használatára.

Iskola egészségügyi munka

A szakmai ismeretek mellett elengedhetetlen követelmény az orvos, a védőnő és a pedagógus jó együttműködése. Csak az egymást segítő, közös munka eredményeképpen sikerül idejében felismerni az enyhébb, de a gyermek sorsát befolyásoló fogyatékossgot vagy kóros elváltozást, amely felismerés az időben megindítandó kezelés egyik feltétele.

Az iskolavédőnői tevékenység a védőnői szolgáltatás egy speciális területe, melynek során a 6-18 évesek egészségének megőrzése, fejlesztése az ahhoz kapcsolódó problémák megelőzése, korai felismerése, kiküszöbölése, és gyógyítása történik.

Kisebb településeken (falvak) a körzeti védőnői feladatokkal együtt történik az iskola egészségügyi munka végzése. A területi védőnő az iskola-egészségügyi ellátással összefüggő- a területi védőnői ellátásról szóló külön jogszabályban meghatározott - feladatait a nevelési oktatási intézményt ellátó iskolaorvossal együttműködve végzi.

Kötelező szűrővizsgálatok az általános iskolában: második, negyedik, hatodik és nyolcadik osztályban vannak. A 2017/2018-as tanévtől az első osztályosokat is megvizsgáljuk. Igaz, hogy 6 évesen találkozunk a gyerekekkel a tanácsadóban, de sok tanuló más településről érkezik, és őket nem ismerjük. Illetve úgy gondoltuk Doktor úrral, hogy jó, ha minél korábban kiszűrjük az esetleges elváltozásokat (elsősorban a csökkent látást, gerincferdülést, hanyagtartást)

Kampányoltások beadása is megtörténik minden tanévben, elmaradásunk nincs.

Iskola védőnői feladatok:

- alapszűrések végzése a vonatkozó módszertani irányelvek szerint:
  - testi fejlődés (súly, hossz, mellkőrfogat) szűrése
  - pszichomotoros, mentális, szociális fejlődés nyomon követése
  - érzékszervek szűrése (hallás, látás, színlátás)
  - vérnyomásmérés
- orvosi vizsgálatok, oltások előkészítése
- oltóanyagok megrendelése
- szülők értesítése írásban a vizsgálatról
- szülők tájékoztatása védőoltásról írásban

- minden tanév elején az első osztályos szülők tájékoztatása írásban az iskola egészségügyi szolgálatáról, feladatairól. Tájékoztatás írásban a tetvességgel kapcsolatban: megelőzésről, teendőkről esetleges tetvesség esetén.

A helytelen életmód miatt évről évre nőnek a tanulók körében a mozgásszervi elváltozások (gerincferdülés, hanyag testtartás, lúdtalp), elhízás, látásélesség romlás

- a gyermekek, tanulók személyi higiénéjének ellenőrzése, tisztasági vizsgálatok végzése: a fejtetvesség előfordulása évről évre visszatérő jelenség a gyermekközösségekben. Ebben a tanévben eddig még nem fordult elő fejtetvesség egyik intézményben sem
- testnevelési csoportbesorolás készítése
- gyógytestnevelővel kapcsolat tartása, egyeztetés gyógytestnevelésre szoruló tanulókról- iskola orvosi javaslatok előkészítése
- iskola egészségügyi munkaterv készítése minden tanév elején
- elvégzett vizsgálatok, oltások dokumentálása
- kampányoltások megtörténtéről jelentés készítése
- minden tanév végén jelentés készítése az iskola egészségügyi munkáról online
- nyolcadik osztályosok iskola egészségügyi törzslapjának továbbítása a középiskolák felé

Az iskolai munka dokumentációjára a KRÉTA IER rendszert használom, amely nagyban segíti az iskola egészségügyi szolgálat munkáját. KRÉTA rendszeren keresztül hatékony és gyors kommunikációra van lehetőség, melynek kihasználásával az iskola, a szülő és az iskolaorvos, védőnő közötti kommunikáció zökkenőmentessé válik.

Gyakorlatvezető védőnőként részt veszek a Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar védőnő szakos hallgatóinak gyakorlatának vezetésében. 2024.november 25. és 2024.december 14. között, valamint 2025. január 31. és 2025. február 21. között töltötte gyakorlatát egy-egy hallgató településünkön.

Nővédelmi feladatok között jelenleg a legfontosabb feladat, a mammográfiai szűrés népszerűsítése, mert sajnos nagyon alacsony számmal veszi igénybe ezt az ingyenes lakossági szűrést a 45 – 65 év közötti női lakosság.

A védőnői rendszer szervezeti átalakítása

2023-ban az egészségügyi alapellátás szerves részét képező védőnői szolgálat jelentős szervezeti átalakításon ment keresztül. A védőnői rendszer történetének eddigi legnagyobb lépéseként, egy egységes rendszerbe, az egészségügyi irányító vármegyei intézményekbe kerültek át állami feladatellátással a területi védőnők. A jogszabályi változásoknak köszönhetően létrejön az egységes és közvetlen szakmai irányítás az Országos Kórházi Főigazgatóság vezetésével, az egészségügyi rendszerben egyedülálló kollegiális védőnői mentorrendszeren keresztül. A védőnők feladatai a hatályos jogszabályok és szakmai irányelvek alapján változatlanok maradnak.

Az Országos Kórházi Főigazgatóság szakmai irányítás támogatásával létrehozott kollegiális védőnői mentorrendszert, amely 2021. decembertől kezdte meg a munkáját. Az ESzCsM rendelet 9. számú melléklet 2. pontja értelmében „a kollegiális védőnői mentorrendszer hatáskörébe tartozó védőnők, kötelesek együttműködni az illetékes kollegiális védőnői menttorral.”

A mentorrendszer - területileg illetékes kórházakban foglalkoztatott - kollegiális védőnői mentorai a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet 6/A. §-a értelmében a védőnői tevékenység szakmai irányításának támogatását végzik.

Az én kollegiális védőnői mentorom: Kissné Dányi Éva

2023. július 1-től kikerültek a védőnők az önkormányzatok fennhatósága alól. A hivatalos kormányzati célkitűzés az egységes védőnői szolgálat megteremtése, az egységes szakmai színvonalú ellátás, illetve az önkormányzatok tehermentesítése.

Szeretném megköszönni Polgármester úrnak és a Képviselő Testületnek az újszülöttek részére összeállított csomagot. A szülők nagyon örülnek ennek a hasznos ajándéknak!

Az évek során a védőnő feladatai bővültek, átalakultak.

Úgy gondolom, hogy mindezek ellenére a védőnők hivatásszeretete, az elköteleződése a lakosság, a gyermekek egészségének megőrzéséért és családokkal való szoros, mélybe gyökerező, bizalmon alapuló kapcsolata azonban az eltelt több, mint 100 évben nem változott.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Gombkötőné Séllei Tünde
Területi védőnő

Sajóvamos, 2025.03.17.